

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Muotoilu / Designer-Stylist

Maija Kuittinen

PRINTTISUUNNITTELU HYVINKÄÄN ILMAILUKERHO RY:LLE
SIIVILLÄ-PRNTTIMALLISTO

Opinnäytetyö 2012

TIIVISTELMÄ

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Muotoilu

KUITTINEN, MAIJA

Printtisuunnittelu Hyvinkään Ilmailukerho ry:lle

Siivillä-printtimallisto

Opinnäytetyö

36 sivua + 26 liitesivua

Työn ohjaaja

Esko Ahola

Toimeksiantaja

Hyvinkään Ilmailukerho ry

Marraskuu 2012

Avainsanat

printti, suunnittelu, ilmailu, suunnitteluprosessi

Opinnäytetyö on produktiivinen työ printtisuunnittelusta. Tavoite on onnistua printtisuunnittelussa niin, että se vastaa asiakkaan toiveita ja ilmentää asiakkaan aiheamaailmaa. Asiakkaana tässä työssä on Hyvinkään Ilmailukerho ry. Suunnittelun lähtökohdiana käytetään ilmailuun liittyviä valokuvia ja tuloksena syntyi Siivillä-printtimallisto.

Ensin työssä on taustatietoa siitä, kuinka aihe löytyi ja kuinka se johti asiakkaan löytymiseen. Työssä esitellään aikaisemmin suunnitellut printit ja kuinka niitä jatkotyöstetään tässä työssä. Opinnäytetyön yhteistyöhenkilönä on Green Papaya-tuotemerkin yrittäjä. Yhteistyöhenkilön palautteen kautta työ saa uuden suunnan.

Metodeina käytetään havainnointia ja haastattelua. Havainnoinnilla on mahdollisuus kerätä tietoa printtiaiheista ja ilmailuharrastuksesta. Haastattelu on tässä työssä paras tapa saada palautetta yhteyshenkilöltä ja kerätä asiakkaan toiveet sekä palautteet suunnittelua varten. Työssä avataan printtien suunnitteluprosessi.

Opinnäytetyön lopputuloksena syntyi yhteistyössä asiakkaan kanssa työstettyjä, asiakkaan toiveita vastaavia ja ilmailuharrastusta ilmentäviä printtejä. Parhaassa tapauksessa ilmailukerho tulee käyttämään printtejä ilmailun parissa tulevaisuudessa.

ABSTRACT

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

University of Applied Sciences

Design

KUITTINEN, MAIJA

Print Design for Aviation Club Hyvinkään Ilmailukerho ry

Siivillä-printcollection

Bachelor's Thesis

36 pages + 26 pages of appendices

Supervisor

Esko Ahola, Lecturer

Commissioned by

Aviation Club Hyvinkään Ilmailukerho ry

November 2012

Keywords

print, design, aviation, process

This thesis is a research of print design. First, there is information and background on how the research was conducted, and how it lead to finding a client. Then previous designs are presented, and how those developed in this work. A contact person and designer of the company Green Papaya gave then comments on the print designs, which changed the direction of the thesis. The client in this thesis is an aviation club from Hyvinkää. For this thesis prints were designed for the client that can be used in different areas of aviation.

The main goal of this thesis was to succeed in print design for a client. The objective was to be able to answer to the needs and hopes of Hyvinkään Ilmailukerho.

Interview is the main method used in this thesis. Interviewing was the best way to get feedback from the contact person, and to meet the client's hopes and suggestions on the print design. Observation was a learning method, and for getting the best information from the client and about aviation in general, and it also served as a base on which to build the print design on.

Conclusions in this thesis are that prints are developed during a long process, to respond to the client Hyvinkään Ilmailukerho's hopes. In an ideal situation, the client will use the print in their aviation activity in the future.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	LÄHTÖKOHDAT	7
2.1	Viitekehys ja käsitekartta	8
2.2	Tutkimuskysymykset ja metodit	10
3	PRINTIN KÄYTTÖ TUOTTEESSA	11
3.1	Ensimmäiset printtini ja printit tuotteissa	11
3.2	Yhteistyöhenkilön esittely ja palaute suunnitelmistani	14
4	SUUNNITTELUPROSESSI ASIAKKAAN TOIVEISTA	16
4.1	Asiakas	16
4.2	Asiakkaan tapaaminen ja toiveet	18
4.3	Suunnittelutyö	20
4.4	Asiakkaan välitapaaminen	27
4.5	Valmiit printit, Siivillä-printtimallisto	28
5	LOPPUTULOS	30
5.1	Tutkimuskysymyksiin vastaaminen	30
5.2	Yhteenveto opinnäytetyöstä	31
	LÄHTEET	33
	KUVALUETTELO	36
	LIITTEET	
	Liite 1. Yhteistyöhenkilölle esitetyt printit	
	Liite 2. Kysymykset yhteistyöhenkilölle	
	Liite 3. Kyselylomake asiakkaalle	
	Liite 4. Asiakkaan välitapaamisen esityskuvat	
	Liite 5. Siivillä-Printtimallisto, asiakkaalle esitetyt lopulliset suunnitelmat	

KÄSITELUETTELO

Asiakkaan tapaamisessa ja toiveissa esiin tulleet lentoharrastukseen liittyvät käsitteet ilmailukerhon hallituksen jäsenten avaamina.

Lekohinaus	Purjekone hinataan ilmaan lentokoneen perässä.
Vintturihinaus	Vinttureita käytetään purjekoneen ilmaan hinaukseen. Vintturihinauksessa vintturista vedetään kiitoradan päästä päähän vaijeri, jonka toinen pää kiinnitetään purjekoneeseen. Vintturi vetää vaijerin takaisin vintturin kelalle, jolloin purjekone nousee ilmaan. Halutussa korkeudessa (useimmiten 500m) vaijeri laukaistaan irti purjekoneesta käsin ja kelataan takaisin kelalle.
Tinttilakki	Ilmailuun sopiva kapealierinen hattu. Nimitys tulee termiikki-sanasta, joka tarkoittaa lämmintä ilmavirtausta, jota kutsutaan tintiksi. Tästä tulee hatun lempinimi.
Purjekoneen perävaunu	Kuljetusvaunu, minne purjekone mahtuu, kun purjekoneen siivet ja peräsin irrotetaan. Siinä purjekonetta voidaan säilyttää tai siirtää maakuljetuksena paikasta toiseen.

1 JOHDANTO

Opinnäytetyössäni jatkan jo seminaarityössäni aloittamastani aiheesta, printeistä. Printillä tässä työssäni tarkoitan yksittäistä kuvaa, muotoa, tekstiä tai näiden kaikkien elementtien yhdistelmää. Kyseessä voi olla painettu tai kirjottu kuva. Suunnittelen printtejä valokuvista muokkaamalla. Seminaarityössäni suunnittelin printtejä omavalintaisesta aihe maailmasta, käyttäen niissä kesän 2013 trendivärejä. Opinnäytetyötäni aloittaessani ajatukseni oli käyttää samoja printtejä, jatkokehitellä niitä ja mallikuvien kokeilla suunnittelemani printtien toimivuutta pientuotteissa. Tein esityskuvat printeistä pussukoissa sekä kangaskasseissa.

Yhteistyöhenkilönä työssäni on Green Papaya-tuotemerkin yrittäjä Miia Saarenmaa. Saarenmaa on entinen työharjoitteluohjaajani ja hänellä on useamman vuoden kokemus pientuotteiden parissa työskentelystä. Sain häneltä teemahaastattelulla palautetta printeistäni ja printtipientuotekuvistani. Saarenmaa kommentoi myös tämän hetken pientuotemarkkinoita. Saarenmaa korosti, etteivät ajatteleman printtipientuotteet ole hänen mielestään paras vaihtoehto tämän hetken markkinoille. Samassa keskustelussa heräsi ajatus, joka itselläni ei ollut käynyt mielessä: pelkkien printtien suunnittelu ja myynti on mahdollista. Tällöin asiakas teettää ja valitsee itse tuotteet, joihin printtiä käyttää ja valinta ei ole suunnittelijan vastuulla.

Tästä itselleni uudesta tiedosta lähdin viemään opinnäytetyöni aiheutta uuteen suuntaan. Päättävöitteeksi työlleni muotoutui onnistuminen printtisuunnittelussa asiakkaan toiveita vastaavasti. Lisäksi pyrin onnistumaan suunnittelussa niin, että lopputulokset vastaavat asiakkaan toiveissa esittämää aihe maailmaa. Oli haaste saada asiakas, jolla olisi tarve printtisuunnitteluun. Aluksi etsin myös sellaista asiakasta, joka olisi voinut olla kiinnostunut jo suunnittelemani printtien hyödyntämisestä. Olen Hyvinkäältä kotoisin, joten oli luonnollista, että lähdin etsimään asiakasta myös kotikaupunkini verkostojen kautta.

Opinnäytetyöasiakkaanani on Hyvinkään Ilmailukerho ry. Tässä työssä käytän Hyvinkään Ilmailukerho ry:stä myös lyhyempää ilmaisua ilmailukerho. Suunnittelen asiakkaalle printtejä, jotka kuvastavat ilmailuharrastuksen luonnetta. Printtejä asiakas voi käyttää monipuolisesti tarpeensa mukaan esimerkiksi omissa tekstiilituotteissa, messumateriaaleissa ja varainkeruutuotteissa. Kerhossa harrastajia on 15-vuotiaista jopa 80-vuotiaisiin, sekä miehiä että naisia.

Tavoitteenani on onnistua suunnittelemaan Hyvinkään Ilmailukerholle heidän toiveitaan ja minun suunnittelijan taitojani vastaavia printtejä. Ilmailu on itselleni harrastuksena vieras ja näin ollen suunnitteluprosessi on haastava. Työssäni avaan ilmailuharrastuksen lähtökohdista käsin suunnitteluprosessia, jossa hyödynnän jo aikaisemmin printtisuunnittelusta oppimaani.

Suunnitteluprosessin päätteeksi luovutan valmiit printit Hyvinkään Ilmailukerhon käyttöön. Parhaassa tapauksessa ilmailukerho on tyytyväinen lopputuloksiin ja tulee käyttämään printtejäni.

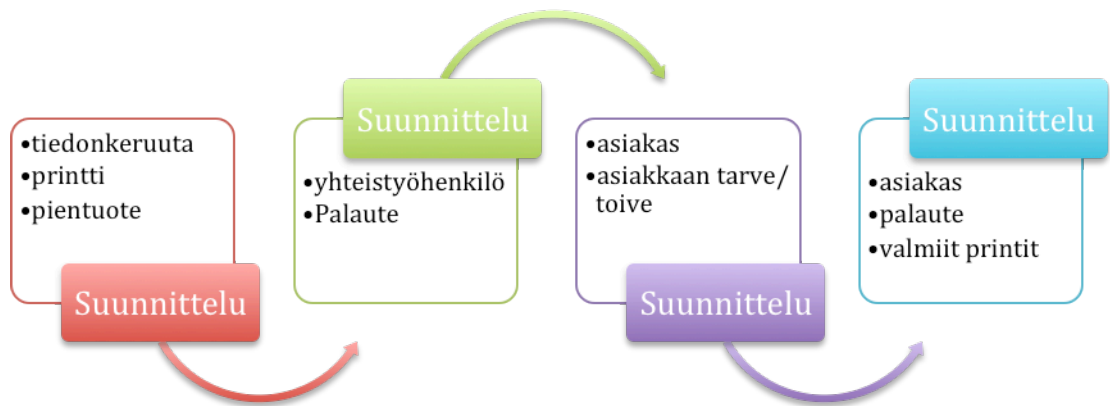
2 LÄHTÖKOHDAT

Printtisuunnittelun valinta opinnäytetyön aiheeksi pohjasi opintojeni aikaisempiin kursseihin, joissa olin kokenut kuosisuunnittelun mielenkiintoiseksi. Printtien suunnittelu on antoisaa ja hauskaa muodoilla leikkimistä. Lähdin aluksi liikkeelle printtisuunnittelusta omia tuotteita varten, omien muotomaailman toiveiden pohjalta. Kartoitin mahdollisuuksia tällä saralla ja törmäsin esteisiin. Selvittäessäni pientuotemarkkinoita ja omia mahdollisuuksiani omille tuotteilleni jouduin toteamaan, ettei omien tuotteideni uutuusarvo olisi riittävän kilpailukykyinen. Saarenmaan haastattelu herätti oivalluksen ja näin ollen työni sai uuden suunnan. Jatkoin työtäni uudesta näkökulmasta ja uudenlaisesta suunnittelun lähtökohdasta keskittyen itse printtiin. Lopullinen tarkoitus ei enää olekaan suunnitella printtituotteita vaan suunnitella printtejä asiakkaan toiveiden pohjalta.

Luovan toiminnan kohde saattaa aluksi olla pelkkä ajatus, idea. Kohde voi muuttua kaiken aikaa sitä käsiteltäessä saaden samalla uusia piirteitä. (Anttila 1993, 70.) Käsitekartta ja viitekehys sisältävät opinnäytetyöni keskeisimmät asiat. Näistä löytyvät asiat muodostavat työni rungon, työ muotoutuu sitä tehdessä. Tutkimuskysymykset ja metodit auttavat jäsentämään työtäni ja tukevat työni edistymistä.

2.1 Viitekehys ja käsitekartta

Viitekehyksellä ja käsitekartalla tarkoitetaan tutkittavassa ilmiössä olevien eri näkökohtien jäsentelyä selviin kategorioihin, joiden välillä voidaan ajatella olevan yhteyksiä (Anttila 2000, 96). Käsitekarttani kuvastaa opinnäytetyöni etenemisprosessia (Kuva 1). Käsitekartta koostuu neljästä osasta: lähtökohdat seminaarityöhön suunnittelemani printtien kanssa, yhteistyöhenkilön palaute koskien jatkosuunnitelmiani, yhteistyö printtisuunnittelussa asiakkaan kanssa ja asiakkaalta saadun välipalautteen pohjalta suunnittelemani valmiit printit. Käsitekartan osat nivoutuvat yhteen suunnittelun ja tiedonkeruun avulla, joiden ansiosta työ etenee ja saa uusia ulottuvuuksia.

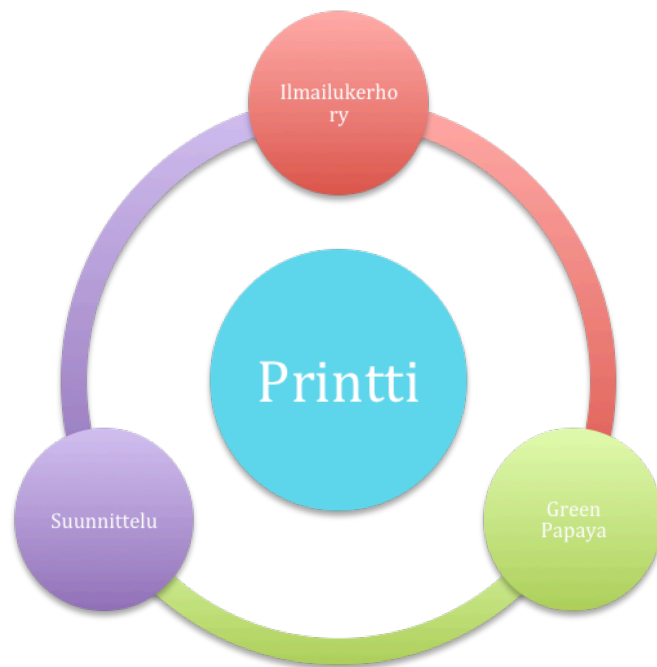
Kuva 1. Käsitekartta. (Kuittinen 2012)

Tiedonkeruuseen kuului markkinoilla ja ympäristössä näkyvien printtien ja niiden värimaailmojen tarkastelua ja havainnointia. Osana havainnointia tarkastelin millaisissa tuotteissa printtejä esiintyy. Hyvin suosituiksi tuotteiksi havaitsin esimerkiksi kangaskassit. Tällä oli vahva vaikutus siihen, millaisissa pientuotteissa omia printtejäni ajattelin. Printti toimii yksittäisenä kappaleena, eikä sen tarvitse olla jatkettavissa tai toistettavissa raportissa, kuten kuosien yleensä täytyy olla.

Yhteistyöhenkilönä toimii yksityisyrittäjä, jolla on useamman vuoden kokemus pientuotteiden parissa. Hänen palautteensa suunnittelemistani oli tärkeää ja muutti työni suunnan.

Asiakkaan löytyminen antoi suunnittelulle selkeät tavoitteet. Lähdin suunnittelemaan printtejä asiakkaan toiveiden pohjalta. Näin ollen jo olemassa olevat printtisuunnitelmani eivät enää olleet käyttökelpoisia eivätkä hyödynnettävissä tämä asiakkaan kanssa. Asiakkaan välitapaamisessa saatu palaute auttoi viimeistelyvaiheeseen valittavien printtien valitsemisessa ja muutti tai vahvisti printtien tyyliä lopullisiin versioihin.

Viitekehykseeni rajautuvat työni keskeiset asiat, joita käsitekartassa avaan enemmän (Kuva 2). Viitekehysten keskiössä on printti, jonka ympärille koko opinnäytetyö on rakentunut.

Kuva 2. Viitekehys. (Kuittinen 2012)

Printtiaiheen muovautumiseen vaikuttaneet kolme pääasiaa ovat yhteistyöhenkilö Green Papaya merkin yrittäjä Miia Saarenmaa, asiakas Hyvinkään Ilmailukerho ry ja suunnittelu. Asiakkaani Hyvinkään Ilmailukerho ry:n löytymisen johdosta palasin suunnittelussa alkuun ja lähdin liikkeelle printtien suunnittelussa kokonaan uudesta aiheesta. Ilmailu on harrastuksena minulle vieras ja harrastajien toiveet printeistä asettivat suunnittelulle uudenlaisia haasteita.

2.2 Tutkimuskysymykset ja metodit

Tutkimus lähtee liikkeelle siitä, että tutkija hakee ja löytää tutkittavasta ilmiöstä olennaisen kysymyksen, johon hän haluaa vastauksen (Anttila 2000, 168).

Opinnäytetyötäni ohjaavia tutkimuskysymyksiä ovat:

Miten suunnittelen asiakkaan toiveita vastaavan printin?

Alakysymys:

Miten printeillä pystyy ilmentämään asiakkaan aiheamaailmaa?

Tutkimuksen onnistumista parantaa tutkijan persoonan ja henkilökohtaisten kiinnostusten vaikutus tutkimusongelman valintaan. On tärkeää, että tutkimusaiheen valinta perustuu tutkijan omaan kiinnostukseen. (Uusitalo 1999, 57.) Tutkimuskysymykseni halusin asettaa yhteistyöprosessille asiakkaan kanssa, jotta minun on mahdollisuus saavuttaa parhaat mahdollisuudet onnistua suunnittelussa asiakkaan toiveita vastaavasti.

Produktiivisessa työssäni käytän metodeina havainnointia ja haastattelua. Havainnointi tiedonhankkimismenetelmänä on suunnitelmallisempaa, systemaattisempaa ja tietoisempaa havainnointiin liittyvistä virhelähteistä kuin arkihavainnointi. Se on tarkkailua, ei vain näkemistä ja katselemista. (Uusitalo 1999, 89.) Tarkkaileva havainnointi tarkoittaa, että tutkija ei osallistu tutkimuskohteensa toimintaan, vaan asettuu tutkimuskohteeseen nähden ulkopuoliseksi tarkkailijaksi (Vilka 2006, 43). Käytän tarkkailevaa havainnointia suunnitteluni pohjana. Hyvinkään lentokenttä on ilmailuharrastuksen havainnointiin mielenkiintoinen paikka. Koneiden katselu herättää ajatuksia muotokielestä ja värimaailmasta. Oma osallistumiseni ilmailun tunnelmaan olemalla paikanpäällä harrastuksen keskiössä antoi paljon. Osana havainnointia on ilmailuharrastukseen liittyvä ilmailukerhon valokuvamateriaali ja kerhon yhteyshenkilön Petteri Patolinnan valokuva-arkisto.

Työssäni menetelmänä käytän teemahaastattelua haastatellessani yhteistyöhenkilöä. Teemahaastattelulle on tyypillistä, että haastattelun teema-alueet ovat tiedossa, mutta kysymysten tarkka muoto ja järjestys puuttuu (Hirsjärvi et al. 1997, 204–205). Yhteis-

työhenkilön haastattelu oli rento tilanne, jossa keskustelu eteni luontevasti aiheen parissa. Kirjasin ylös yhteistyöhenkilön kommentit ja palautteen etukäteen suunnittelemistani aihealueista. Asiakasta haastatellessani käytin avointa haastattelua kartoittaakseni tietoa ilmailuharrastuksesta ja kerhon toiminnasta. Haastattelu tapahtui ryhmähaastatteluna ilmailukerhon hallituksen jäsenille. Haastattelun muodoista avoin haastattelu on kaikista lähimpänä keskustelua (Hirsjärvi & Hurme 1993, 31). Lomakehaastattelulla keräsin tietoa asiakkaan toiveista suunnittelulle. Strukturoitu haastattelu eli lomakehaastattelu tapahtuu lomaketta apuna käyttäen ja kysymykset on ennalta täysin määrätty (Hirsjärvi et al. 1997, 24). Kaikki tieto, mitä tapaamisissa asiakkaan kanssa sain, on tärkeää suunnittelun kannalta. Mitä kattavammin tiedän harrastuksesta, sitä rohkeammin uskallan suunnitella. Tieto lisää varmuutta ja luottamusta onnistumiseen.

3 PRINTIN KÄYTTÖ TUOTTEESSA

Tietokonesuunnittelu valtasi muotoilun alan 2000-luvulla. Tietokonesuunnittelu osin aiheutti muutokielen yksinkertaistumisen ja pelkistymisen. Malli voi olla vaikka valokuva. (Niinimäki & Kääriäinen 2008, 206.) Koen tietokoneavusteisen suunnittelun itselleni hyväksi tavaksi työskennellä. Seminaarityöhöni ja yhteistyöhenkilölle esittämieni printtien pohjana käytin itse ottamiani sekä Internetistä poimimiani valokuvia. Tarkkailin ja kuvasin ympäristöäni ja etsin yksinkertaisia ja arkipäiväisiäkin asioita. Vasta avatessani kuvat tietokoneella suuressa koossa näin, oliko niissä ainesta printiksi. Käytän kuvien muokkaamiseen Photoshop-kuvankäsittelyohjelmaa. Olen todennut valokuvien muokkaamisen suunnittelun keinona itselleni mieluiseksi. Suunnitteluprosessissa kehittyy taito nähdä kuvassa jotakin sellaista, johon yleensä ei kiinnitä sen kummempaa huomiota. Värit ensimmäisiin printteihin on poimittu Textile View Magazine-lehden kesän 2013 trendivärikartoista.

3.1 Ensimmäiset printtini ja printit tuotteissa

Halusin seminaarityön ja opinnäytetyön seuraavan yhtenäistä linjaa ja tästä syystä jatkoin kehittelyä samoista printeistä eteenpäin. Lisäksi kokeilin uusien kuvien muokkaamista ja loin muutaman uudenkin printin. Printtejä olen koko ajan suunnitellut aja-

tellen niiden käyttöä pientuotteissa ja tästä syystä lähdin opinnäytetyössäni kokeilemaan, miltä printtini näyttäivät ajattelemissani tuotteissa. Taka-ajatuksena oli myös toive saada asiakas, joka olisi kiinnostunut näistä printeistä ja niiden eteenpäin työstämisestä. Kokosin suunnittelemistani printeistä ja printtipientuotekuvista portfolioon, jolla suunnitelmiani olisi helppo esitellä yhteistyöhenkilölle ja mahdolliselle tulevalle asiakkaalle. Seuraavassa yksi printtini ja printin esityskuva tuotteessa (Kuva 3).

Kuva 3. Kone-printti ja printti tuotteessa. (Kuittinen 2012)

Lentokone oli muotona haasteellinen käyttää printtisuunnittelussa. Näinkin yksinkertaisen sommittelun asettelu onnistui vasta useiden kokeilujen jälkeen.

Loput Saarenmaalle portfolioissa esittämistäni printeistä ja printtipientuotteista ovat liitteenä (Liite 1). Printtien aiheet vaihtelevat laidasta laitaan, mutta silti olen mielestäni onnistunut pitämään tyyllillisesti printeissä punaisen langan. Tavoittelin printeissä selkeää ja persoonallista tyyliä. Osa printeistä on ehkä niin sanotusti täydempiä kuin mitä miellän sanalla yksinkertainen, mutta silti ne mielestäni toimivat hyvin. Arkana

värien käyttäjänä olen tyytyväinen värivalintoihini, missä auttoi tukeutuminen valmiisiin värikarttoihin. Erityisen tyytyväinen olen Lusikka- ja Aika-printteihin, jotka ovatkin ensimmäisten ideoideni ja kokeilujeni tuloksia.

Saarenmaalle esittämäni printit karsiutuivat lukuisista kokeiluista. Pientuotteet kangaskassi ja pussukka ovat olleet alusta asti ne tuotteet, joihin olen suunnitellussani printtejä ajatellut. Tämä johtuu osaksi siitä, että olen itse vastaavien tuotteiden suurkulttaja. Kaupoista ja katukuvasta löytyy monen moista kangaskassia ja pussukkaa. Ajattelin myös t-paitaa tuotteeksi. Jätin sen kuitenkin portfolioista pois, koska mielestäni kaikki printit eivät t-paidassa olisi toimineet.

Kokeeksi teetin kesällä 2012 kahdesta printistäni verkkokaupan kautta tuotteen. Toisen printin painatin kangaskassiin ja toisen t-paitaan (Kuva 4). Laadun vertailun vuoksi tilasin ne eri yrityksiltä. Yritykset löysin Internetistä. Kangaskassi omalla printilläni maksoi noin 15 euroa. Yksittäisinä tilauksina tuotteet postituskuluineen olivat hintavia, mutta yrityksiltä, joilta ne tilasin, oli yrityksille ja useamman kappaleen tilaajille tarjouksia. Printin painattaminen ja tuotteen tilaaminen oli helppoa. Olin melko tyytyväinen valmiisiin tuotteisiin.

Kuva 4. Tilatut tuotteet. (Kuittinen 2012)

T-paidassa kuvana on mustavalkoinen, ilmailuaiheinen kuvakokeilu. Kangaskassissa on suunnittelemani Lusikka-printti. Halusin nähdä, miltä printtini näyttäivät todellisissa tuotteissa. Näin myös kartoitin tietouttani asiakasta ajatellen. Tilauksieni pohjalta

voin suositella yrityksiä asiakkaalleni printtien mahdollisiin tuotetilauksiin. Yrityksiä, joilta voi tilata joko pelkkiä tuotteita tai tuotteita omilla painatuksilla, löytyi Internetistä useita. Tuotteiden hinnat vaihtelivat yritysten välillä. Hintoihin vaikuttaa selkeästi tuotteiden laatu, toimitusnopeus ja kankaanpainantatapa.

3.2 Yhteistyöhenkilön esittely ja palaute suunnitelmistani

Yhteistyöhenkilö Miia Saarenmaa on toiminimellä toimiva yrittäjä, joka valmistaa omia pientuotteita merkillä Green Papaya. Saarenmaa on koulutukseltaan sekä puukuompelija että muotoilija. Hän on yrittäjäperheestä lähtöisin, joten ryhtyminen yrittäjäksi oli hänelle luonnollista. Green Papaya merkin alla Saarenmaa valmistaa kukkaroita, pinssejä, korvakoruja ja paljon muuta. Saarenmaa käyttää tuotteissaan kierrätyskankaita. Green Papayan tuotteita myydään verkkokaupassa ja useissa liikkeissä, kuten Sopiva Shopissa. Sopiva Shop on Saarenmaan ja muutaman muun pienyrittäjän osuuskunta.

Olin Green Papayalla työharjoittelussa kesän 2010. Opin työharjoitteluni aikana paljon yksityisyrittäjän arjesta ja pientuotteiden valmistamisesta. Saarenmaa antoi jo silloin hyviä kommentteja koulutyönä valmistamistani tuotteista, joissa oli itse suunnittelemani printti. Näin ollen tiesin saavani Saarenmaalta rehellistä palautetta ideoistani.

Tapasin Saarenmaan haastattelun merkeissä kesällä 2012. Haastattelin häntä yrittäjänä pientuotteiden parissa työskentelystä, alasta tällä hetkellä yleisesti ja pyysin arviota ideoistani (Liite 2). Kävimme yhdessä läpi suunnittelemani printit ja niistä tehdyt pientuotteiden esityskuvat (Liite 1). Sain häneltä rakentavaa ja arvokasta palautetta suunnittelemistani printeistä. Printtini olivat Saarenmaan mielestä tyyllillisesti yhtenäistä linjaa seuraavia, vaikka aiheet printeissä olivatkin erilaisia. Värien käytön Saarenmaa totesi toimivan ja olevan onnistuneen. Joistakin printeistä hän totesi, että ne ovat vastaavan tyyllisiä kuin markkinoilla jo on, ja jotkin printit, kuten Kattila-printti, toimisivat mahdollisesti paremmin erilaisissa tuotteissa, kuin mitä olin portfolioissa esittänyt. Retro-printin pussukkatuotekuvan Saarenmaa totesi näyttävän vääristyneeltä. Tämän takia printin koon ja sijainnin suunnittelu tuotteeseen on erityisen tärkeää. Kone-printti oli hänen mielestään leikkisä ja uutuusarvoisempi idealtaan kuin muut.

Saarenmaa ehdotti muiden kuvankäsittelyohjelmien kuin Photoshopin käyttöä printteissani, jolloin printeistä voisi mahdollisesti saada laadukkaampia. Harmillisesti ei aika eivätkä taitoni riitä tässä vaiheessa kokeiluihin muilla kuvankäsittelyohjelmilla, vaikka mielenkiintoa olisi. Keskustelimme Saarenmaan kanssa myös yleisesti alasta ja hänen kokemuksistaan. Hän totesi tämän hetken markkinoista, että erilaisten pientuoteyrittäjien määrä on kasvanut runsaasti ja tarjontaa on paljon. Alalle pyrkivälle Saarenmaa suosittelee uudenlaisen tuotteen suunnittelua. Erityisesti käyttötuotteille olisi tällä hetkellä kysyntää.

Saarenmaa toi esille vaihtoehdon omille printtituotteille, eli pelkkien printtien myymisen suoraan yrityksille. Näin omaa taloudellista riskiä ei vastaavasti ole kuten omien tuotteiden valmistuksessa. Pelkkään suunnitteluun keskittyneitä yrityksiä on Suomessa olemassa ja Saarenmaa tiesi kertoa, että jonkin verran valmiita suunnitelmia ostavia yrityksiä on. Tällaisella idealla alalle pyrkivän suunnittelijan olisi helpompi lähteä liikkeelle eikä tarvetta isolle työtilalle tai koneistolle olisi heti alkuun.

Vierailin syksyllä 2012 Helsingissä Design Markets-tapahtumassa, joka on tarkoitettu uusille ja vanhemmillekin design-yrityksille mahdollisuudeksi tuoda tuotteensa esille. Tapahtumassa totesin saman, mitä Saarenmaa tarkoitti; tuotteita löytyy laidasta laitaan, päähineistä pussukoihin ja vaatteista koruihin. Kaikkea sitä tavaramäärää katsellessani tuli runsaudenpula. Kaikkea erilaista on keksitty paljon, mutta kuitenkin masana tuotteet näyttivät hyvin samanlaisilta. Persoonallisia pientuotteita on niin paljon tarjolla, että persoonallisuutta ei enää erota.

Tästä syystä päädyin opinnäytetyössäni jatkamaan Saarenmaan ehdottamaa pelkkien printtien suunnittelua. Etsin asiakkaaksi aluksi suurta ja tunnettua tekstiilialan yritystä. Toivoin jo olemassa olevien printtieni olevan hyödyksi. Asiakkaan löytäminen tunnettujen tekstiiliyritysten joukosta osoittautui hankalaksi. Osa yrityksistä ei ollut halukas lähtemään tällaiseen yhteistyöhön mukaan, osalta en saanut lainkaan vastausta. Näin ollen lähdin etsimään asiakasta lähempää, itselleni tutummasta ympäristöstä, entisestä kotikaupungistani Hyvinkäältä ja omien tuttavieni kautta. Suunnittelen opinnäytetyössäni asiakkaan toiveiden ja tarpeiden pohjalta heille printtejä käytettäväksi sellaiseen tai erilaisissa tuotteissa. Itse tuotteiden mahdollinen tilaaminen jää asiakkaalle.

4 SUUNNITTELUPROSESSI ASIAKKAAN TOIVEISTA

Asiakkaaksi opinnäytetyölleni löytyi Hyvinkään Ilmailukerho ry. Itse en tiedä ilmailusta harrastuksena paljoakaan ja oli mielenkiintoista, mutta haastavaa lähteä työskentelemään itselleni näin uuden asian parissa. Keräsin tietoa ilmailukerhosta yhdistyksen hallituksen jäseniltä avoimella haastattelulla ryhmänä. Lisäksi keräsin tietoa yhdistyksen historiaa avaavasta kirjasta ”Hyvin lentää” ja ilmailukerhon Internet-sivuilta.

4.1 Asiakas

Hyvinkään Ilmailukerho ry on harrasteseura, jonka toimintaan kuuluu purjelento, moottori- ja moottoripurjelento ja lennokkitoiminta. Ilmailukerho on perustettu vuonna 1948. Jäseniä seuralla on parisataa. Harrastajissa on sekä naisia että miehiä ja ikähaarukka on 15-vuotiaista 80-vuotiaisiin. Hyvinkään lentokentältä lennetään kaikkina kesäkelin päivinä, lisäksi järjestetään koulutusta ja lentoleirejä. Purjelento on ilmailukerhon päälaaji (Kuva 5).

Kuva 5. Purjelentokone Hyvinkään lentokentän yllä. (Petteri Patolinnan kuva-arkisto)

Kerho kouluttaa uusia purjelentäjiä vuosittain ja kerhon kalusto soveltuu hyvin sekä peruslentämisen harjoitteluun että matka- ja kisalentämiseen (Kuva 6). Teoriakursseja järjestetään alkutalvesta ja lentokoulutusta kesällä. Kurssi sisältää 50 koululentoa.

Kuva 6. Ilmailukerhon koneita hallin suojissa. (Ilmailukerhon kuva-arkisto)

Mikä on purjelentokone ja moottoripurjekone:

Purjelentokone (myös liitokone tai purjekone) on ilmaa raskaampi ilma-alus, jolla lennettäessä hyödynnetään nousevia lämpimiä ilmavirtauksia eli termiikkejä, rinnetuulia ja aaltovirtauksia. Purjekoneita on sekä yksi- että kaksipaikkaisia ja moottoripurjekoneita. Joissakin purjekonemalleissa on pieni moottori lento-olähtöä tai pelkkää kotiinpaluuta varten. Itsestarttaavat tai paluumoottorilla varustetut koneet luokitellaan voimantlähteestä huolimatta purjekoneiksi. Moottoripurjelentokoneessa (MoPu) moottori ei ole sisäänvedettävä ja sen purjelento-ominaisuudet ovat yleensä heikohkot. (Purjelentokone, 2012.)

Kuvat 7. Ilmailukerhon virallinen logo ja kuva logosta konehallin päätyseinässä. (Petteri Patolinnan ja ilmailukerhon kuva-arkistot)

Ilmailukerhon logoa käytetään virallisissa yhteyksissä (Kuva 7). Logosta on olemassa myös erilaisia versioita, esimerkiksi humoristisia, joita voidaan käyttää vapaamuotoisissa yhteyksissä. Ilmailukerhon tiloihin kuuluu kolme konehallia ja kerhotilat. Lentokentän omistaa Metsähallitus, mutta kentän toiminnasta vastaa ilmailukerho.

4.2 Asiakkaan tapaaminen ja toiveet

Tapasin ilmailukerhon hallituksen jäseniä ilmailukerhon tiloissa Hyvinkäällä. Tapaamisessa kerroin mahdollisuuksistani ja tavoistani suunnitella printtejä. Näytin myös aikaisemmista printeistäni kokoamani portfolion, jotta kerhon jäsenet saivat osviittaa tavastani suunnitella. Olin suunnitellut muutaman printin kokeeksi erityisesti tätä tapaamista varten edesauttamaan asiakassuhteen syntymisestä. Kuitenkin vain yhden printin viimeistely onnistui niin, että valitsin sen portfolioon mukaan (Kuva 3) Koneprintti. Olin laatinut jäsenille kyselylomakkeen (Liite 3), johon jokainen pystyi keskustelun edetessä lisäämään omia toiveitaan. Lomakkeessa pyysin toiveita printtiaiheista ja tyylistä, värimaailmasta ja siitä, millaisissa tuotteissa / asioissa he ajattelevat printtejä käytettävän. Seuraavassa kysymykset ja saadut toiveet yhteen kerättynä.

Millaisia printtejä näette ilmailukerhon tuotteissa?

Linnut, pilvet, purjekone, kerhon logo, purjelento, moottoripurjelento, lekohinaus, vintturihinaus, lennokit ja maskotti.

Toiveita värimaailman suhteen?

Perinteisestä valko-sinisestä poikkeava, raikkaat yhteen sopivat värit, esimerkiksi kolme väriä, hillitty, näkyvä, sinivalkoisen lisäksi tai vaihtoehdoksi jotain selkeästi erottuvaa.

Millaisia tuotteita näette ilmailukerhon tuotteina?

Lakit, t-paidat, mainostaulu, kerholehti- Hyll news, kauluspaita, pikee-paidat, ”tinttilakit”, erilaiset PR-tuotteet, paperiaineistot esim. kirjepaperit, omat julkaisut, omat esitteet, tiedotteet, nettisivut, messut ja muut esittelytilaisuudet, esittelymateriaalit,

purjelentokoneet, koneisiin jotain, purjekoneiden perävaunut, kerhorakennuksen ikkunaverhot.

Tapaamisessa sovimme aikataulusta ja allekirjoitimme opinnäytetyön asiakasyhteistyösopimuksen. Sain ilmailukerholta vapaat kädet suunnitteluun toiveiden pohjalta. Sain luvan käyttää työssäni ja suunnittelussani ilmailukerhon kotisivuilla julkaistuja valokuvia. Tämän lisäksi kerhon yhteyshenkilö ja hallituksen jäsen Petteri Patolinna lähetti minulle lisää kuvia omasta valokuva-arkistostaan.

Minulle tarjottiin mahdollisuus seuraavalla viikolla päästä lentämään, jotta pääsisin tutustumaan ilmailuun. Mahdollisuus oli loistava tapa päästä näkemään lajia harrastajan silmin ja avartaa omaa näkemystäni suunnittelun tueksi. Niinpä matkasin uudelleen Hyvinkään lentokentälle, tällä kerralla kokeilemaan purjelentoa.

Kuva 8. Moottoripurjekone. (Kuittinen 2012)

Vatsanpohjassa riitti perhoseja jo ajatuksesta nousta taivaalle. Päivä ei kuitenkaan ollut otollinen purjelentoon pilvisen sään takia, joten pääsin lentämään moottoripurjekoneen eli mopun kyydissä (Kuva 8).

Kuva 9. Moottoripurjekoneen kyydissä 300 metrin korkeudessa. (Kuittinen 2012)

Lentäminen oli huikea kokemus (Kuva 9). Pilvien korkeudella minut valtasi jonkinlainen tyyneys ja maa alapuolella oli värien tilkkutäkki. Uskon kokemuksen antaneen paljon suunnittelullisiin lähtökohtiini. Mielestäni oli tärkeää nähdä laji ilmailijan näkökulmasta. Samalla vierailulla tutustuin yleisesti ilmailukerhon alueeseen, tiloihin, kerhorakennukseen ja konehalliin. Konehallissa kiertelin katselemassa koneita ja pääsin istumaan purjekoneeseen lennettäessä vaadittava laskuvarjo selässäni.

4.3 Suunnittelutyö

Printtisuunnittelu ilmailukerholle oli jännittävä projekti. Itselle vieraasta harrastuksesta ideoiden poimiminen oli haastavaa ja printtien suunnittelu asiakkaan toiveiden pohjalta oli uutta. Tällaisessa projektissa onnistuminen ja oman mukavuusalueen ulkopuolelle astuminen oli haastavaa. Aikaisempi printtisuunnittelukokemus on osa omaa oppimisprosessiani ja valmisti minua tähän asiakastyöhön. Toisaalta tilanne oli nyt aivan toinen, sekä kohderyhmä että aihe olivat uudet, eivätkä aikaisemmin suunnittelemani printit toimineet tässä projektissa. Suunnittelun lähtökohta oli kuitenkin sama, valokuvat. Keräsin aikaisempaa printtisuunnittelua varten ideoita ja inspiraatiota ympäristöstäni havainnoimalla ja kuvaamalla katukuvassa. Nyt lähdin poimimaan inspiraatiota ja ideoita kirjallisuuden ja käyttöön saamiini kuva-arkistojen kautta.

Teoksessa *Print in fashion* todetaan, että printit ja kuviot ovat olleet jo vuosikymmeniä ihmisen tapa koristaa ja ilmaista itseään. Teoksessa tuodaan esille, kuinka kasvavassa urbaanissa ympäristössämme saamme koko ajan kaoottisesti visuaalisia ärsykeitä, eikä modernilla suunnittelulla ole enää rajoja. Suunnittelijoilla on tarve kertoa töillään tarinoita. (Fogg 2006, 6, 127–128.) Ilmailukerhon hallituksella oli toiveena, että printti olisi selkeästi harrastusta ja kerhoa edustava, jotta sen tunnistaa vaikka vastaan tulijan t-paidasta. T-paita oli yksi printin käyttötoive ja tämän takia halusin herätellä ideoita tutkimalla erilaisia t-paita-printtejä. Kirjallisuudesta löytyikin laajasti kuvamateriaalia. T-paita-printit ovat helppo tapa tuoda esiin oma kannanotto, iskulause, logo tai kuva humoristisessa tai vakavassakin muodossa (Padilla, 2012, 90–107). Printillä voi ilmaista kuuluvansa johonkin ryhmään tai kannattavansa jotakin, esimerkiksi yhtyettä (Brunel 2002, 352–353, 370–377).

Hyvään lopputulokseen pääseminen vaatii jatkuvaa kokeilua. Ilmailukerhon kuva-arkistosta ja hallituksen jäseneltä, Petteri Patolinnalta, saamiani valokuvia avasin kerta toisensa jälkeen kuvankäsittelyohjelmassa. Poimin kuvista irti mielenkiintoisia elementtejä ja tein niihin sekä värikokeiluja että kuvan monistuksia.

Sommittelun keinoina muotoilijalla on rytmi, väri ja mittasuhteet. Tavoitteena suunnittelussa on, että piirteet viehättävät mahdollista ostajaa ja houkuttelevat lähempään tutustumiseen. (Kettunen 2000, 15.) Taiteellisessa työskentelyssä prosessi voi kestää kauan ja vaatia testausta ja kriittistä arviointia, joskus ideat voivat kehittyä spontaanisti. Kuvioaihetta voi yksinkertaistaa (pelkistäminen) tai lisätä (rikastaminen). (Mentu et al. 2010, 18.) Kokeilujen ja epäonnistumisten kautta löysin onnistuneita printin alkuja, joista pyrin viimeistelemään hyviä kokonaisuuksia.

Värivalinnoissa huomioin asiakkaan toiveet. Ilmailuun liitettävän sinivalkoisen värin lisäksi valitsin printteihini vahvoja ja selkeitä värejä. Niiden lisäksi käytin varjostuksiin harmaan sävyjä. Teoksesta *Art Quilts* löytyi värimaailmaa inspiroivia kuvia töistä, joissa samassa työssä olevat useat värit on onnistuttu valitsemaan niin, että ne toimivat harmonisesti vierekkäin (Shaw 2005, 67, 68, 109, 212, 261, 289, 475). Tätä haen myös printeissäni, koska hallituksen jäsenten toiveissa oli useamman värin käyttö.

Kuva 10. Väripaletti. (Kuittinen 2012)

Väripaletti on kooste suunnittelussa käyttämistäni väreistä, jotka poimin kuvankäsittelyohjelman värivaihtoehtoista (Kuva 10). Kuvassa olevat värit ovat suunnittelussa pääasiassa käyttämäni värit. Näiden lisäksi löytyy myös eri sävyvariaatioita. Jonkinlainen käytettävien värien rajaaminen auttaa värin valinnassa, koska Photoshopissa on valittavissa miljoonia värisävyjä.

Käyttöön saamieni kuvien sisällön pääpaino on purjekoneissa. Purjekoneista on kuvia eri kuvakulmista ja eri ympäristöissä. Purjekone on printteihini paras vaihtoehto, koska koneesta on niin monipuolisesti kuvia, joita työstää. Myös moottoripurjekoneesta on jonkin verran kuvia ja se on muodoltaan aivan toisenlainen työstää. Moottoripurjekoneen kuvamateriaali ei ole yhtä monipuolinen, joten valokuvien kuvakulmat rajoittavat suunnittelua.

Kuvista karsiutuivat pois ne, joissa koneiden siivet ovat osittain kuvan ulkopuolella, koneiden ympärillä on paljon ihmisiä, kuvakulma vääristää konetta tai kuva on otettu niin kaukaa, että kone on epäselvää pikselimassaa. Seuraavaan kollaasiin olen koonnut joitakin suunnittelukäyttöni annettuja kuvia (Kuva 11).

Kuva 11. Kuvamateriaalikollaasi. (Kuittinen 2012)

Kuvamateriaalista kokosin kollaasiin esimerkkejä kuvista, joita voin käyttää suunnittelussa ja myös kuvista, joita en voi käyttää aikaisemmin avaamieni syiden takia.

Maija Isola on todennut suunnittelutyöstään, että ensin täytyy istua rauhassa miettimään ja suunnittelemaan, miten ja mitä tekisi eikä rynnätä umpimähkään tekemään jotain (Isola 2005, 60). Tätä neuvoa seurasin suunnitteluprosessissani. Aiheen ollessa itselleni uusi suunnittelu vaati erityisen paljon kuvamateriaalin selailua, aiheeseen tutustumista ja ajatusten herättelyä, ennen kuin ryhdyin itse printtien suunnitteluun. Suunnittelu oli selkeästi hitaampaa kuin aikaisempien printtien suunnittelu, ja ideoiden syntyminen vei aikansa. Pidin mielessäni ideoita kehitellessäni, kuinka monipuolisesti lajin parissa on harrastajia, joten oma tavoitteeni oli pitää printti yksinkertaisena. Näin printillä on mahdollisuus olla monen mieleen.

Kettunen toteaa osuvasti teoksessa Muodon palapeli, että luovalle toiminnalle on ominaista ponnistuksen ja hellittämisen hedelmällinen vuorottelu. Oivallus syntyy vasta, kun kovan yrittämisen jälkeen antaa periksi. Näin alitajunnalle sallii mahdollisuuden tuoda idea tietoisuuteen. Luova työ vaatii monia vaihteita, epäonnistumisia, palaamista

alkutilanteeseen ja uusien muunnoksien tuottamista vaatien oman aikansa ja rauhansa. (Kettunen 2000, 42, 44.) Ensimmäisistä printtikokeiluistani usea oli epäonnistunut. Niistä puuttui se jokin, kuvan yhteen kokoava elementti. Kokeilut olivat kuvina ihan hyviä, mutta ne eivät mielestäni olleet kuitenkaan printtejä. Ilmailuaiheisten kuvien parissa työskennellessäni totesin kuvien kaipaavan paljon kuvankäsittelyä ja muokkausta, jotta lopputuloksesta syntyy mielenkiintoinen. Jotta muokatusta kuvasta tulee printti, kaipaa se mielestäni yksinkertaistamista niin, että syvyysvaikutelma häviää. Seuraavassa kuvasarjassa olen avannut yhden printin suunnitteluprosessia (Kuva 12).

Kuva 12. Kuvista printiksi. (Kuittinen 2012)

Suunnittelu koostuu erilaisten kuvaelementtien yhteen sovittamisesta ja tyyllillisen ja muodollisen harmonian löytämisestä. Tässä, kuten aikaisempien printtienikin suunnittelussa, kävi ilmi, kuinka kuvasta voi löytää yllättäviä elementtejä, joita ei välttämättä muuten huomaisi. Viimeisestä kuvasta olen poiminut vain punaiset raidat purjekoneen peräsimestä ja se toimii suunnittelemani printin yhteen kokoavana elementtinä.

Kuva 13. Liitä-, Tuulee- ja Noste-printit. (Kuittinen 2012)

Liitä-printin yksinkertainen ja selkeä muoto tekee siitä monikäyttöisen ja on suunnitelmista oma suosikkini (Kuva 13). Tuulee-printin väri vaihtoehdot ovat raikkaita perusvärejä. Printin muoto ja tyyli on selkeä ja rytmikäs (Kuva 13). Noste-printin syntyy

oli vaivalloinen ja hylkäsin idean kertaalleen. Tehdessäni uudelleen värikokeiluja kuvaan sain kuitenkin printin toimimaan niin, että valitsin sen välitapaamisessa esitettäväksi.

Kuva 14. Pilvien yllä- ja Nostalgia-printit. (Kuittinen 2012)

Pilvien yllä-printti (Kuva 14) on suunnitelmissa ainoa kuvamainen printti ja sen suunnittelin vaihtoehdoksi, koska asiakkaan toiveissa oli niin monenlaisia käyttötoiveita. Nostalgia-printti on koottu Patolinnan kuva-arkistossa olevista hänen omista vanhojen lentokoneiden piirustuksistaan (Kuva 14). Piirustukset olivat jo yksittäisinä mielenkiintoisia ja hienoja, joten päätin kokeilla muodostaa niistä kokonaisuuden.

Kuva 15. Taivaalla- ja Viuhka-printit. (Kuittinen 2012)

Taivaalla-printti (Kuva 15) on jo melkein kuosi, mutta sen suunnittelu lähti asiakkaan toiveissa esittämästä verhoihin sopivasta ideasta. Viuhka-printissä liitävä lintu muuttuu pikku hiljaa purjekoneeksi ja tämä ilmentää mielestäni harrastuksessa tavoiteltavaa tunnelmaa (Kuva 15). Koska purjelento on pääasiassa äänettömästi taivaan halki liitämistä, halusin tuoda sen kuvaannollisesti esiin.

Olen tehnyt printeistä esityskuvat tuotteissa (Liite 4), koska uskon sen auttavan asiakasta visualisoimaan ajatuksia printin käytöstä. Näin kuvat edistävät asiakkaan päätöksentekoa mahdollisista jatkokehitystä vaativista tai pois suljettavista printeistä.

Asiakkaan tapaamisessa keskustelun lomassa tuli ilmi ajatus ilmailukerhon printtituotteesta, joka olisi jotakin sellaista, mitä voisi jakaa lapsille ilmaiseksi esimerkiksi yleisötapahtumissa. Tämä ei kuitenkaan tule esille asiakkaan lomakkeelle listaamissa toiveissa, mutta jäi mieleeni keskustelusta tapaamisessa. Tästä syystä printtien suunnittelun lomassa kokeilin lapsenmielisen printin suunnittelua pehmeämmin sävyin. Tuloksena oli sarjakuvahahmomainen printti, jota voisi käyttää tarroissa (Kuva 16). Tein printin kolmeen eri värimaailmayhdistelmään. Värimaailma on eri kuin muissa suunnitelmissani, koska tarrojen kohderyhmänä on lapset ja värien tulee ilmentää heitä.

Kuva 16. Kolme Tarra-printtiä. (Kuittinen 2012)

Ajatus näihin printteihin lähti muistosta omasta lapsuudestani, jolloin hammaslääkärin tai lääkärikäynnin jälkeen sain tarran mukaani. Muistan, kuinka iloinen kokemus tarran saaminen oli. Näin lapsillekin löytyisi jotakin yleisötapahtumasta. Ilmailukerhon logo löytyy tarra-printeistä, jolloin tarrat olisivat osa ilmailukerhon mainostusta. Tarra-printin alkuperäisenä kuvana on valokuva moottoripurjekoneesta.

4.4 Asiakkaan välitapaaminen

Välitapaaminen asiakkaan kanssa Hyvinkäällä oli vapaamuotoinen haastattelu hallituksen jäsenten kanssa. Esittelin printtivaihtoehtot tulostetuina esityskuvina (Liite 4), jotta hallituksen jäsenet saivat rauhassa selailla suunnitelmia. Näin minulla oli vapaat kädet kirjoittaa ylös printeistä saatu palaute ja kehitysehdotukset. Asiakas vaikutti esittelemistäni vaihtoehtoista positiivisesti yllättyneeltä. Moni vaihtoehtoistani oli asiakkaan mieleen. Keskustelun ja pohdinnan avulla niistä valittiin jatkokehittelyyn sopivat vaihtoehtot. Esittämäni ehdotukset herättivät asiakkaassa uusia ideoita printtien käyttötarkoituksista. Värivalinnat olivat suunnitelmissani asiakkaan mieleen. Printit olivat pääosin onnistuneita ja monikäyttöisiä. Liitää-printistä asiakas totesi taustan hyvin kokoavan kuvan yhtenäiseksi. Lapsille suunnattu Tarra-printti oli yllättävä ja ideana sekä uusi että erittäin käyttökelpoinen.

Kerhon logon käytöstä esitettiin jatkotoiveena, että logo olisi vähemmän esillä. Logo saisi olla selkeästi vaaleampi, taustalla tai sen voisi jättää kokonaan pois. Noste-printti vaikutti tyyliään kömpelöltä ja asiakas totesi sen olevan liian tavallinen. Suurin osa harrastajien purjekoneista ottamista kuvista on kuulemma juuri samasta kuvakulmasta ja tämän vuoksi se on tylsäkö vaihtoehto kuvaamaan harrastusta. Pilvien yllä-printti oli asiakkaasta rikkonainen. Siitä puuttui kuvan kokoava elementti ja se oli hajainen.

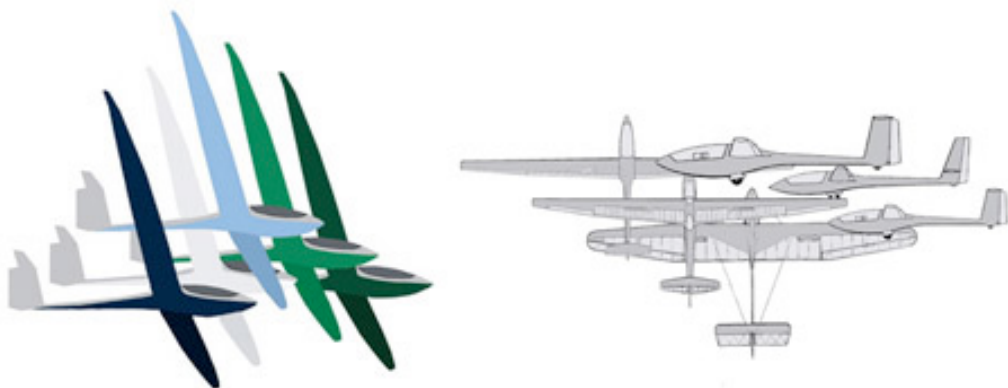
Ehdotuksistani karsiutui jatkoon asiakasta erittäin paljon miellyttäneet Tarra-, Tuulee-, Taivaalle- ja Nostalgia-printit. Näiden jatkokehittelyyn toivottiin lisää eri väri vaihtoehtoja tai pieniä muunnelmia jo olemassa oleviin värisommitelmiin, joihinkin vahvempaa värien käyttöä, mahdollisesti muotokokeiluja ja vähemmän logon käyttöä. Lopullisia väritoiveita tai valintoja asiakas ei voinut tehdä, koska tuotteet, joihin printtejä mahdollisesti tullaan käyttämään, ei ole valittu tai päätetty ennen kuin koko hallitus kokoontuu asiasta päättämään. Tuote, sen muoto ja pohjaväri vaikuttavat siihen, minkä värinen siihen valittavan printin tulee olla. Tiedän kuitenkin asiakkaan mieleen olevan väriskaalan ja käytän sitä lopullisissa suunnitelmissani.

4.5 Valmiit printit, Siivillä-printtimallisto

Tapasin yhteyshenkilöni Petteri Patolinnan lopullisten suunnitelmieni kanssa Hyvinkäällä, tällä kertaa hän edusti asiakasta. Patolinna on ammatiltaan arkkitehti. Ammatinsa vuoksi hänellä on kokemusta, taiteellista näkemystä ja tietämystä antamaan suunnitelmistani palautetta. Hän antoi jo välitapaamisessa vahvoja, selkeitä, rehellisiä kommentteja ja kehittävää palautetta.

Viimeistä tapaamista varten tekemäni ehdotukset nimesin Siivillä-printtimallistoksi (Liite 5). Nimeä olin miettinyt jo pitkään, mutta tämä paras vaihtoehto syntyi vasta välitapaamisen jälkeen loppusuunnitteluun valikoituneista printeistä. Tämä on ehkä hie-
man ironista, koska Tarra-printin moottoripurjekoneella ei ole kuvassa lainkaan siipiä. Viimeisessä tapaamisessa asiakkaan kanssa esittelin suunnitelmani, joissa oli toiveiden pohjalta uusia väri variaatiota ja pieniä muutoksia. Lopullisiksi vaihtoehtoiksi valituista neljästä printistä tein useampia väri vaihtoehtoja, mutta en tällä kertaa niin useaa esityskuvaa tuotteissa. Välitapaamisessa esityskuvien oli tarkoitus olla asiakkaalle visuaalisena tukena. Nyt tein väri vaihtoehtoista yhdet esityskuvat, koska asiakas oli saanut jo aikaisemmista suunnitelmista hyvän kuvan, kuinka printtejä voi käyttää.

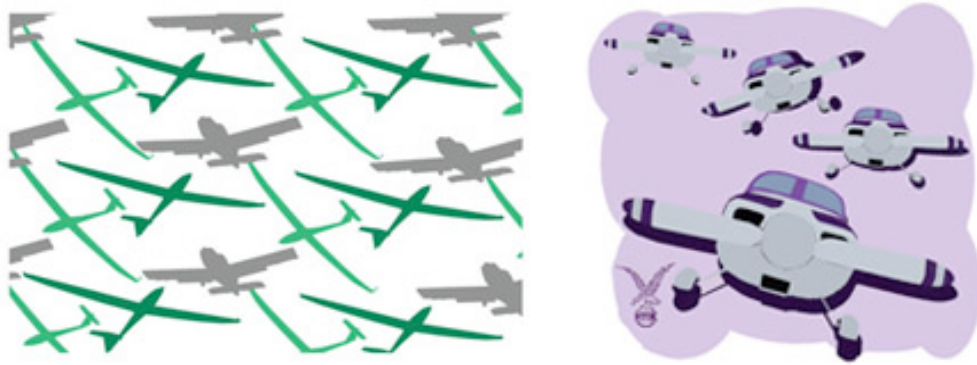
Patolinna oli tyytyväinen väri vaihtoehtoihin ja totesi esimerkiksi Tarra-printistä, että sen kaikki uudet väri vaihtoehdot ovat hyviä niiden käyttötarkoitusta ajatellen. Muista suunnitelmista hän osoitti vaihtoehdot, jotka hän näkee todennäköisimmin ilmailukerhon käytössä.

Kuva 17. Tuulee- ja Nostalgia-printit. (Kuittinen 2012)

Tuulee-printin värivaihtoehdoista Patolinnaa miellytti sini-vihreä vaihtoehto (Kuva 17). Tätä hän kaavaili noin A4 kokoisena käytettäväksi tarrana purjekoneen kyljessä. Tämän vuoksi printtiin tuli vielä jatkomuokkaustoiveena kerhon logon lisääminen vielä uudemman kerran. Kuvaa saatetaan käyttää koneen kyljessä, jolloin siinä tulee näkyä ilmailukerho, jolle se kuuluu. Nostalgia-printin vaihtoehdoista harmaan sävyinen (Kuva 17) oli Patolinnan mieleen. Printti koostuu vanhojen koneiden kuvista ja tämän vuoksi Patolinna suosi hillittyä ja kuluneen oloista harmaata. Toiveeksi sain vielä suunnitella siitä musta-valkoisen version, jolloin se todella kuvastaisi muistoa vanhas-
ta.

Kuva 18. Taivaalla- ja Tarra-printit. (Kuittinen 2012)

Taivaalla-printin värivaihtoehdoista suosituimmaksi nousi tällä kertaa vihreän sävyinen vaihtoehto (Kuva 18). Välitapaamisessa sini-harmaa versio oli suosikki. Taivaalla-printistä olin tehnyt tähän tapaamiseen esityskuvat printistä huivissa, koska välitapaamisessa tämä uusi käyttötarkoituksenvaihtoehto nousi esiin. Tarra-printin (Kuva 18) kaikki uudet värivaihtoehdot miellyttivät ja olivat nyt asiakkaan toiveiden mukaisesti vahvemman värisiä. Tästäkin printistä heräsi tapaamisessa uusia ajatuksia. Patolinna pohti vuosiluvun lisäämistä tarroihin, jolloin sitä voisi muuttaa aina vuoden vaihtuessa ja tehdä niistä keräilytuotteen. Tämä jäi ilmailukerhon omaan harkintaan ja mahdollisesti ilmailukerho toteuttaa sen itse joskus tulevaisuudessa. Oli hienoa saada tehdä yhteistyötä ammattilaisen kanssa ja näyttää suunnittelijan taitoni asiakkaan edustajalle, jolla on itsellä vahva tietotaito suunnittelijana.

5 LOPPUTULOS

Seuraavassa vastaukset tutkimuskysymyksiin ja avausta, kuinka tuloksiin pääsin. Tutkimuskysymyksiin nousi vastaukset helposti työn edetessä kohti loppua, kun taas työn alussa tutkimuskysymysten hahmottaminen ja laatiminen oli haastavaa. Yhteenvedossa kokoaan tunnelmia opinnäytetyöprosessista. Pohdin omia onnistumisia ja epäonnistumisia työn aikana. Kerron myös, miten yhteistyö ilmailukerhon kanssa tulee päättymään.

5.1 Tutkimuskysymyksiin vastaaminen

Tutkimuskysymysten päättäminen oli haastavaa. Opinnäytetyön muuttuessa ja rakentuessa edetessään, tutkimuskysymysten hahmottaminen oli minulle työlästä. Lähdin kuitenkin hahmottamaan niitä sitä kautta, mitä toivon onnistuneelta opinnäytetyöltä ja mikä on paras mahdollinen lopputulos tässä asiakasyhteistyössä. Näin päädyin mielestäni onnistuneisiin ja työtäni tukeviin kysymyksiin.

Opinnäytetyöni tutkimuskysymys on, miten suunnittelen asiakkaan toiveita vastaavan printin? Alakysymys on, miten printeillä pystyy ilmentämään asiakkaan aiheamaailmaa?

Alun alkaen päätin ottaa päätavoittekseni onnistua printtisuunnittelussa mahdollisimman hyvin asiakkaan toiveita vastaavasti. Tämä oli haastava tavoite, koska astuin aivan uuteen aihe maailmaan ja siihen perehtymisaika oli lyhyt. Halusin printeistä löytyvän omaleimaisuuteni ja siinä mielestäni onnistuin. Kohderyhmä on ikähaarukaltaan laaja, asiakaskuntaan kuuluu sekä naisia että miehiä. Printin tulee onnistua kuvastamaan harrastusta ja olla neutraali, jotta se sopii mahdollisimman monen makuun ja moneen tuotteeseen. Onnistumisessa oli otettavana huomioon useita haasteita. Suunnittelun pohjana oleva kuvamateriaali oli ainoastaan ilmailuaiheista ja asiakkaan toive oli, että printit kuvastavat harrastusta. Onnistumisen voisi luulla olevan selvää. Vaarana oli, etteivät tulokset tyyliältään kuitenkaan miellyttäisi asiakasta, vaikka idea olisi oikea ja ilmailuhenkinen. Välitapaaminen oli minulle työn kriittisin kohta, koska asiakas näki ensikertaa mihin suunnittelussa pystyn heidän asettamiensa toiveiden sisällä. Reaktio printteihin oli kuitenkin erittäin tyytyväinen ja ehkä, jopa positiivisesti yllätynyt. Asiakkaan mieltymys printteihin kasvoi koko välitapaamisen keskustelun ajan. Lopullisessa tapaamisessa esittämistäni suunnitelmista itselläni oli hyvä tunne ja asia-

kas oli selkeästi tyytyväinen. Lopullisessa tapaamisessa asiakas esitti, mihin vaihtoehtoihin oli erittäin mieltynyt ja mitä todennäköisesti tullaan käyttämään ilmailukerhon toiminnassa. Onnistumisen tunne kohosi sen myötä, miten printit saivat asiakkaalta hyväksyntää työn edetessä. Lopullisessa tapaamisessa tuli jo selkeästi ilmi, että printtejä tullaan todella käyttämään.

Onnistuminen printtien suunnittelussa niin, että ne todella kuvastavat asiakkaan aihe maailmaa, ei ollut yksinkertaista. Kuvamateriaalia, joka liittyi ainoastaan ilmailuun, ei ollut helppo työstää eikä löytää käyttöön sopivia kuvia. Vaarana oli, että yksinkertais-tan kuvia liikaa, jolloin purjekoneesta häviää jotakin olennaista. Ilmailu harrastuksena on harrastajalle koneiden, tekniikan ja lentotaidon lisäksi myös tunnetiloja ja elämyksiä. Pelkäsin, että printit jäivät kylmiksi ja liian yksinkertaisiksi, koska en itse ole lajin harrastaja. Epäonnistuessani en olisi onnistunut kuvastamaan asiakkaan aihe maailmaa heidän toivomallaan tavalla.

Onnistuin asettamassani tutkimuskysymyksissä ja suunnittelin asiakkaan toiveita vastaavia printtejä. Palaute suunnitelmistani oli niin tyytyväistä, että voin todeta harrastuksen idean tulevan esille suunnitelmissani ja printtien kuvaavan asiakkaan aihe maailmaa ja iloa ilmailuharrastuksesta. Onnistuneiden lopputulosten kannalta asiakkaan kuuleminen ja rehellinen vuoropuhelu asiakkaan kanssa oli ratkaisevan tärkeää.

5.2 Yhteenveto opinnäytetyöstä

Aloitin opinnäytetyöhön valmistautumisen mielessäni jo ajoissa, viime keväänä, vaikka en itse työtä vielä aloittanutkaan. Opinnäytetyöhön valmistavan seminaarityön aiheen valinnalla valitsin jo tieni opinnäytetyön kanssa. Tein seminaarityön opinnäytetyön aloitusta edeltävänä kesänä ja näin minulla oli mahdollisuus hyödyntää töitä keskenään. Kaikki oppi seminaarityöstä oli tuoreessa muistissa. Printtien ja printtipien-tuotteiden havainnointi läpi kesän tuotti vahvan pohjan ja tietoa molempiin töihini. Opinnäytetyön aloittaminen tuntui mahdollisuudelta näyttää, mitä tässä matkalla olen oppinut. Tässä työssä minun oli mahdollisuus hyödyntää ja näyttää jo opittua ja oppia uutta. Kuvioiden, muotojen ja värien maailma on rajaton, ja se tarjoaa kiehtovan mahdollisuuden elinikäiseen oppimiseen ja itseilmaisuuun (Mentu, Mikkela, Paakkulainen 2010, 5).

Olen opinnäytetyöhöni kokonaisuutena tyytyväinen. Työ oli haastava ja opin paljon. Olen erittäin tyytyväinen, että onnistuin hyödyntämään Green Papaya työharjoittelukokemuksen ja siitä jääneen Saarenmaan tuttavuuden sekä luomaan uuden tuttavuuden asiakassuhteella Hyvinkään Ilmailukerhoon. Ilmailukerho oli tyytyväinen yhteistyöhön ja suunnitelmani antoivat heille uusia ideoita harrastustoiminnan kehittämiseksi. Tulen vielä opinnäytetyön jälkeen tekemään ilmailukerhon lopullisessa tapaamisessa heränneet pienet lisäystoiveet. Luovutan valmiit printit hallituksen jäsenille muistikulla, jolloin niitä voi käyttää tuotteiden tilaamisessa. Kokoan myös sekä väli- että lopullisessa tapaamisissa esittämäni esityskuvat kansioon, jotta hallituksen jäsenet voivat esittää ehdotukset tässä muodossa koko hallitukselle. Printtien suunnittelu on kiehtovaa ja varmasti pystyn tulevaisuudessa hyödyntämään tässä prosessissa oppimaani.

LÄHTEET

Painetut lähteet:

Anttila, Pirkko 1993. Käsityön ja muotoilun teoreettiset perusteet. Helsinki: WSOY.

Anttila, Pirkko 2000. Tutkimisen taito ja tiedonhankinta. Taito-, taide- ja muotoilualojen tutkimuksen työvälineet. Hamina: Akatiimi Oy

Brunel, Charlotte 2002. The t-shirt book. New York: Assouline Publishing.

Fogg Marnie 2006. Print in fashion. Design and development in textile fashion. London: B T Batsford.

Hirsjärvi, Sirkka & Hurme, Helena 1993. Teemahaastattelu. Helsinki: Yliopistopaino.

Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 1997. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Kirjayhtymä Oy.

Isola, Kristiina 2005. Maijan elämä. Teoksessa: Maija Isola, elämä, taide, marimekko. Toim. Aav, Marianne & Kivilinna, Harri & Viljanen, Eeva. Helsinki: Designmuseo.

Kettunen, Ilkka 2000. Muodon palapeli. Helsinki: WSOY.

Mentu, Tupu & Mikkilä, Tiina & Paakkulainen, Ulla 2010. Printti ja pisto. Helsinki: Otava.

Niinimäki, Kirsi & Kääriäinen, Pirjo 2008. Painokankaiden uusi kukoistus ja digitalisoituminen 2000-luvun alussa. Teoksessa: Kretongista printtiin. From Cretonne to Print. Suomalaisen painokankaan historia. Toim. Niinimäki, Kirsi & Saloniemi, Marjo-Riitta. Helsinki: Maahenki Oy.

Padilla, Ceasar 2012. Ripped. T-shirts from the underground. New York: Rizzoli International Publications.

Shaw, Robert 2005. ART QUILTS: A Celebration. 400 Stunning Contemporary Designs. New York: Lark Books.

Vilkka, Hanna 2006. Tutki ja havainnoi. Helsinki: Tammi.

Uusitalo, Hannu 1999. Tiede tutkimus ja tutkielma. Johdatus tutkielman maailmaan. Helsinki: WSOY.

Internet:

Purjelentokone. 2012. Saatavissa: [www.wikipedia.org /Purjelentokone](http://www.wikipedia.org/Purjelentokone) [Viitattu 15.9.2012]

Hyvinkään Ilmailukerho ry:n kotisivut. Saatavissa: www.hyik.fi [Viitattu 3.9.2012]

Orientoivat lähteet:

Helminen, Jukka & Patolinna, Petteri 2012. Hyvinkään Ilmailukerho ry:n hallituksen jäsenten tapaaminen. Hyvinkää. Haastattelu 19.8.2012.

Helminen, Jukka & Patolinna, Petteri 2012. Hyvinkään Ilmailukerho ry:n hallituksen jäsenten välitapaaminen. Hyvinkää. Haastattelu 11.10.2012.

Kaukonen, Pentti 1995. Taivaalla tuulee. Jyväskylä: Kustannus Pohjonen.

Kerry, Sue 2007. Neo-classicism to Pop. Part 2. Twentieth Century Textiles. Suffolk, UK: Antique collector's club.

Nielsen. P. H & Trans. P & Weishaupt. P 1981. Purjelento. Karprint. Suomen Ilmailuliitto.

Patolinna, Petteri 1998. Hyvin lentää. Hyvinkään Ilmailukerhon historiaa. Hyvinkää: Hyvinkään Ilmailukerho ry.

Patolinna, Petteri 2012. Hyvinkään Ilmailukerho ry:n hallituksen jäsenen lopputapaaminen. Hyvinkää. Haastattelu 26.10.2012.

Rayner, Geoffrey & Chamberlain, Richard & Stapleton, Annamarie 2003. Artist's textiles in Britain 1945- 1970. A democratic art. Suffolk, UK: Antique collector's club.

Saarenmaa, Miia 2012. Green Papaya merkin yksityisyrittäjä. Haastattelu 27.8.2012.

KUVALUETTELO

Kuva 1. Käsitekartta. (Kuittinen 2012)

Kuva 2. Viitekehys. (Kuittinen 2012)

Kuva 3. Kone-printti ja printti tuotteessa. (Kuittinen 2012)

Kuva 4. Tilatut tuotteet. (Kuittinen 2012)

Kuva 5. Purjelentokone Hyvinkään lentokentän yllä. (Petteri Patolinnan kuva-arkisto)

Kuva 6. Ilmailukerhon koneita hallin suojissa. (Ilmailukerhon kuva-arkisto)

Kuvat 7. Ilmailukerhon virallinen logo ja kuva logosta konehallin päätyseinässä.
(Petteri Patolinnan ja ilmailukerhon kuva-arkistot)

Kuva 8. Moottoripurjekone. (Kuittinen 2012)

Kuva 9. Moottoripurjekoneen kyydissä 300 metrin korkeudessa. (Kuittinen 2012)

Kuva 10. Väripaletti. (Kuittinen 2012)

Kuva 11. Kuvamateriaalikollaasi. (Kuittinen 2012)

Kuva 12. Kuvista printiksi. (Kuittinen 2012)

Kuva 13. Liittää-, Tuulee- ja Noste-printit. (Kuittinen 2012)

Kuva 14. Pilvien yllä- ja Nostalgia-printit. (Kuittinen 2012)

Kuva 15. Taivaalla- ja Viuhka-printit. (Kuittinen 2012)

Kuva 16. Kolme Tarra-printtiä. (Kuittinen 2012)

Kuva 17. Tuulee- ja Nostalgia-printit. (Kuittinen 2012)

Kuva 18. Taivaalla- ja Tarra-printit. (Kuittinen 2012)

YHTEISTYÖHENKILÖLLE ESITETYT PRINTIT

Lusikka-printti ja printti pientuotteessa.

Lusikka-printti lähti kokeilusta, josta tulikin onnistunut lopputulos. Printti on yksinkertaisuutensa takia toimiva ja itselleni tästä syystä mieluinen.

Kamera-printti ja printti tuotteessa.

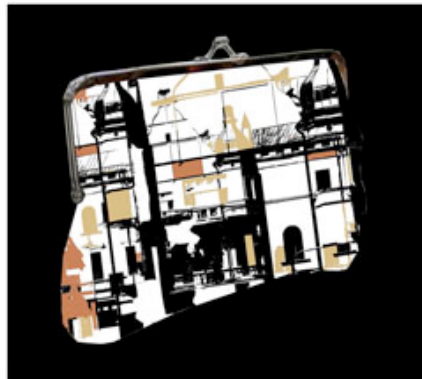
Printin idea heräsi jo kauan ennen printtisuunnittelun aiheenvalintaa. Vastaavan kaltainen printtituote tuli vastaan jo alkuvuodesta ja oli mielestäni ihastuttava. Tämän takia halusin kokeilla ideaa omissa printeissäni. Pidän printin lopputuloksesta, mutta printti toimisi mielestäni paremmin tuotteessa, jos kuva kamerasta olisi suoraan edestä.

Retro-printti ja printti tuotteessa.

Tässä printissä en ole erityisen tyytyväinen värivalintoihini. Printit ovat yksinkertaisten muotojensa takia värivalinnoille haastavia.

Koti-printti ja printti tuotteessa.

Mielestäni printti on monikäyttöinen ja mielenkiintoinen. Printissä myös tapahtuu paljon, jolloin siitä tulee elävä. Näistä kuvakokeilusta näkee hyvin, että printti toimisi erinomaisesti pientuotteissa.

Talo-printti ja printti tuotteessa.

Printin alkuperäinen kuva on valokuva laivasta. Vasta tietokoneella valokuvan avatessani huomasin, kuinka hauskan muodon laivan taustalla näkyvät kerrostalot muodostivat. Printti on hyvä esimerkki siitä, kuinka kuvasta voi löytyä muuta kiinnostavaa kuin se, miksi kuva alun perin on otettu.

Kattila-printti ja printti tuotteessa.

Printti on seurausta Lusikka-printistä. Keksin tällöin, että keittiövälineistä saisi yksinkertaisia muotoja sisältäviä, toimivia printtejä.

Aika-printti ja printti tuotteessa.

Aika-printti on mielestäni ajankohtainen kiireisessä nykymaailmassa. Printti on myös hyvä esimerkki siitä, kuinka niinkin tutusta asiasta kuin kello voi saada uusia hyviä ideoita. Täytyy vain herätä näkemään uutta tutuissa arkipäivän asioissa.

KYSYMYKSET YHTEISTYÖHENKILÖLLE

Kommentteja printeistä?

Kommentteja printeistä pientuotteissa?

Kommentteja värimaailmasta?

Kehitysehdotuksia?

Onko printtituotteista liikeideaksi?

KYSELYLOMAKE ASIAKKAALLE

Hyvinkään Ilmailukerho/ Kysymykset

Nimi:

Toimenkuva ilmailukerhossa:

Millaisia printtejä näette ilmailukerhon tuotteissa? Toiveita

Värimaailma? Toiveita

Millaisia tuotteita näette ilmailukerhon tuotteina? Toiveita

ASIAKKAAN VÄLITAPAAMISEN ESITYSKUVAT

Liitää-printistä tehdyt esityskuvat esimerkkituotteissa.

Liittää-printistä tehdyt esityskuvat esimerkkituotteissa, jatkoa.

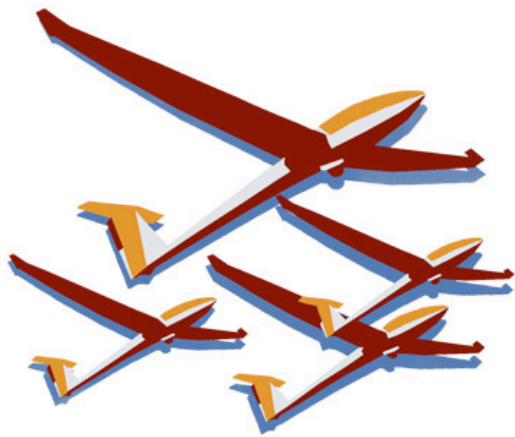
Tuulee-printistä tehdyt esityskuvat esimerkituotteissa.

Tuulee-printistä tehdyt esityskuvat esimerkituotteissa, jatkoa.

Noste-printistä tehdyt esityskuvat esimerkkituotteissa.

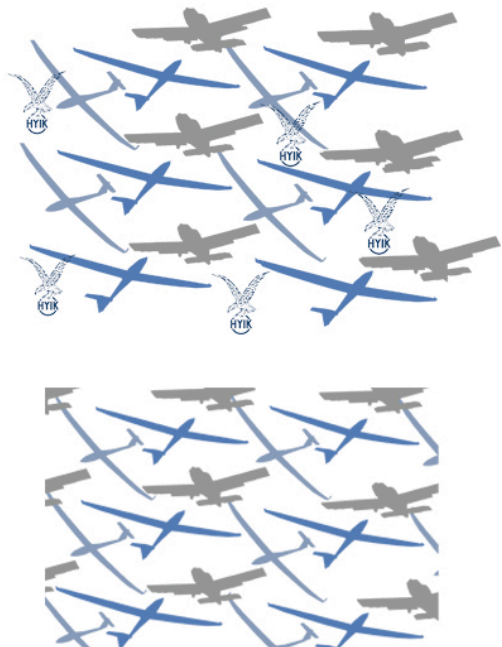

Noste-printistä tehdyt esityskuvat esimerkituotteissa, jatkoa.

Taivaalla-printistä tehdyt esityskuvat esimerkkituotteessa.

Viuhka-printistä tehdyt esityskuvat esimerkkituotteessa.

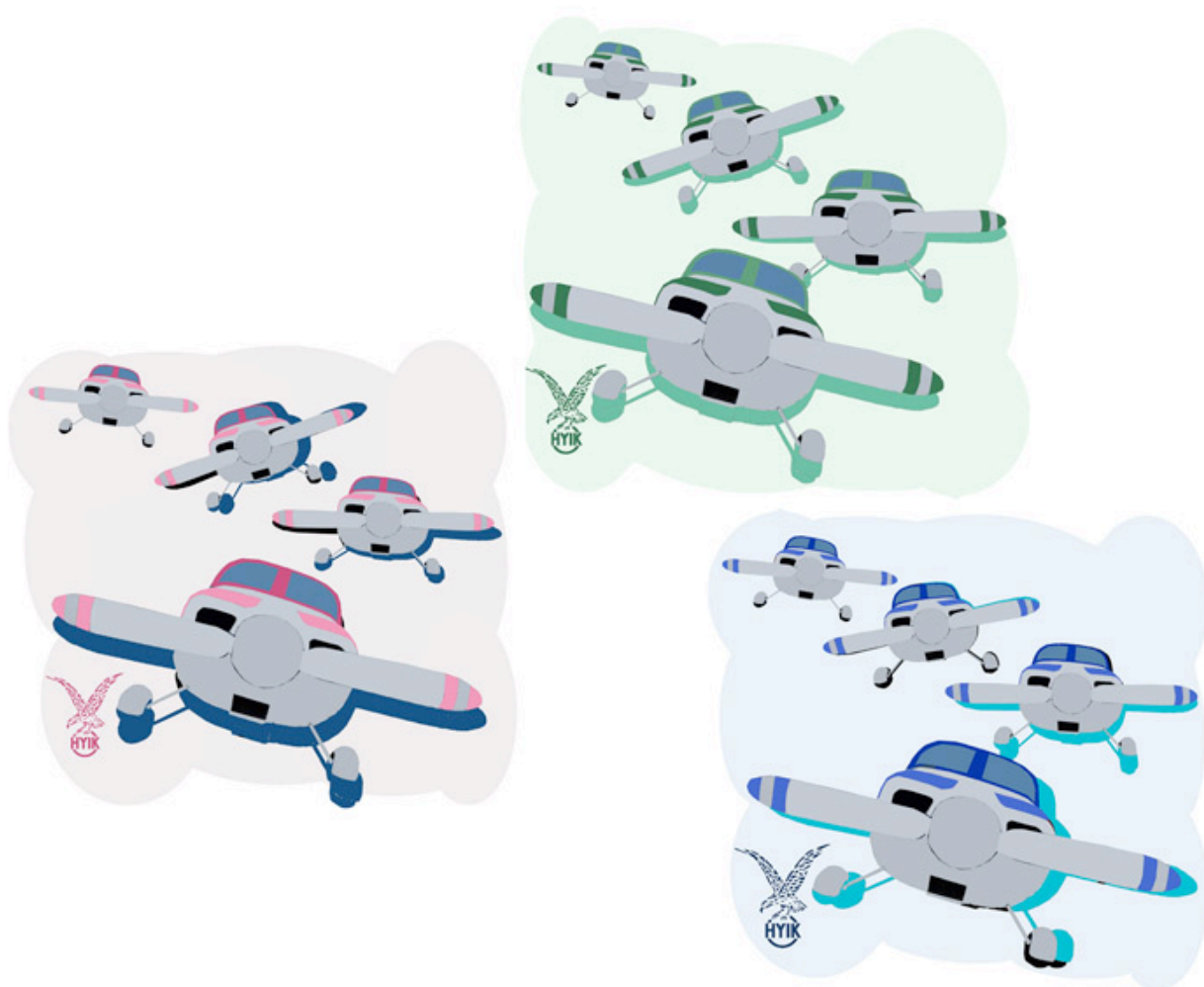
Pilvien yllä-printistä tehty esityskuva esimerkkituotteissa.

Nostalgia-printistä tehdyt esityskuvat esimerkkituotteessa.

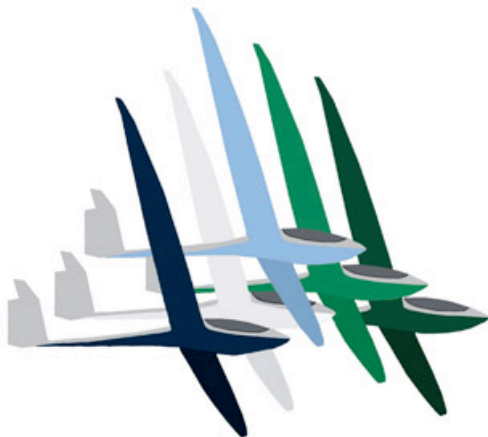

Tarra-printistä tehdyt esityskuvat.

SIIVILLÄ-PRINTTIMALLISTO, asiakkaalle esitetty lopulliset suunnitelmat:

Tuulee-printin uudet värivaihtoehdot ja esityskuvat tuotteessa.

Tuulee-printin uudet värivaihtoehdot ja esityskuvat tuotteessa, jatkoa.

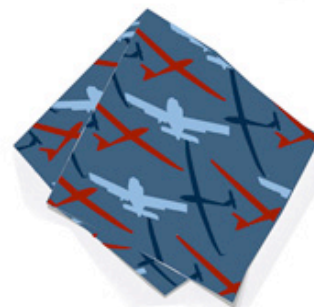
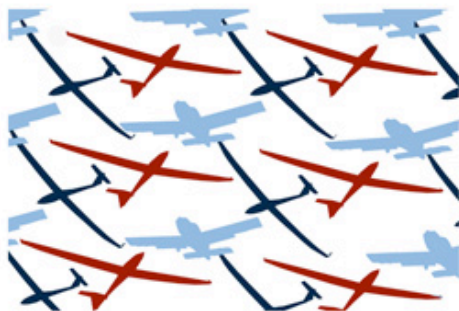

Taivaalla-printistä tehdyt värivaihtoehdot ja esityskuvat tuotteissa.

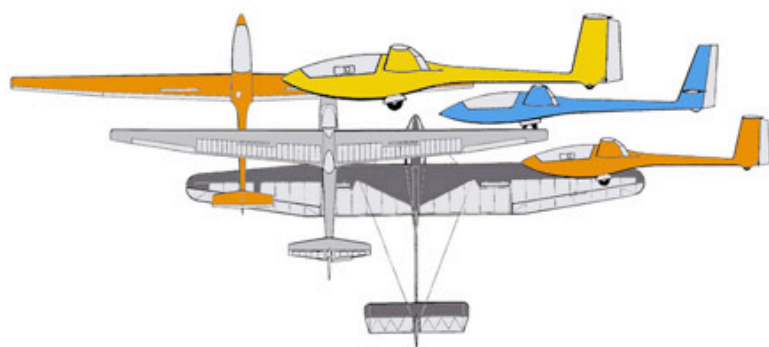
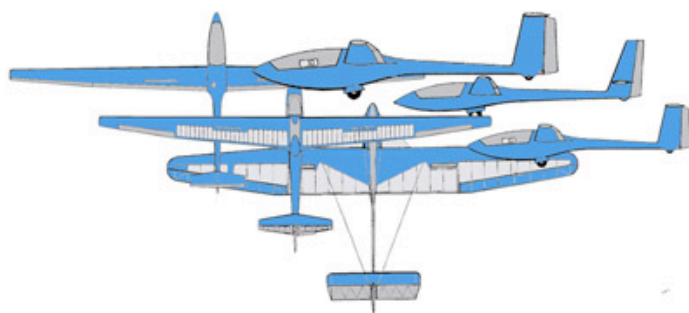
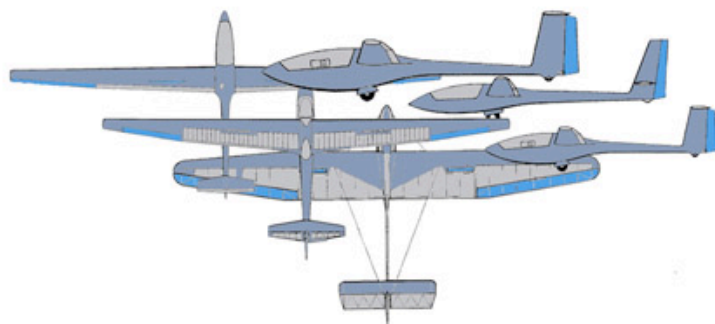

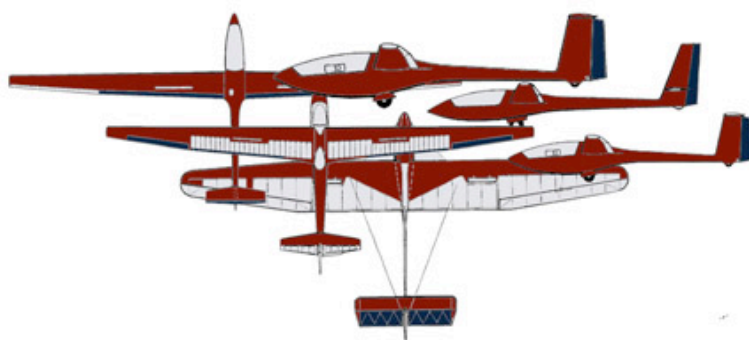
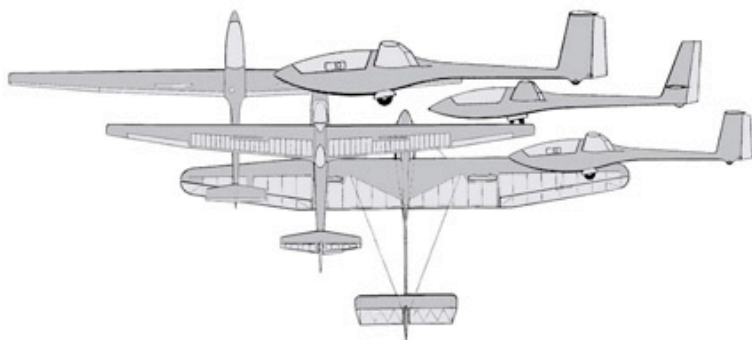
Taivaalla-printistä tehdyt värivaihtoehdot ja esityskuvat tuotteissa, jatkoa.

Nostalgia-printistä tehdyt värivaihtoehdot ja esityskuvat tuotteissa.

Nostalgia-printistä tehdyt värivaihtoehdot ja esityskuvat tuotteissa, jatkoa.

Nostalgia-printistä tehdyt värivaihtoehdot ja esityskuvat tuotteissa, jatkoa.

Tarra-printistä tehdyt uudet värivaihtoehdot.

